

Klemen Kocjančič

DOI: 10.2478/cmc-2024-0008

UVODNIK

TRANSFORMACIJA OBOROŽENIH SIL

Uvod Po koncu hladne vojne je atlantsko zavezništvo izgubilo poglavitnega nasprotnika, ko je bil ukinjen Varšavski pakt in je razpadla Sovjetska zveza. Posledično so predvsem evropske države začele krčiti obrambne proračune, kar je vplivalo na velikost, oborožitev in zmogljivost oboroženih sil.

Šele teroristični napadi na ZDA 11. septembra 2001 in (ameriško vodena) globalna vojna proti terorizmu so malenkostno spremenili trend zmanjševanja vojaških zmogljivosti, a strateško gledano se v Evropi sposobnost za (samostojno) obrambo ni spremenila. Tudi oboroženi konflikti na Bližnjem vzhodu in Kavkazu ter ruska zasedba Krima in Donbasa niso spremenili razmišljanja evropskih politikov ter gospodarstvenikov, da je treba krepiti vojaške zmogljivosti – ne samo oboroženih sil, ampak tudi vojaško industrijo.

Nova ruska invazija na Ukrajino leta 2022 je odprla oči politikov, ki so izdatno povečali obrambne proračune, kar se je preobrazilo v povečanje nakupov oborožitvenih sistemov in vojaške opreme, povečanje kadrovskega obsega, povečanje vlaganja v vojaško industrijo in proizvodnjo izdelkov z dvojno rabo ter v druge ukrepe za transformacijo oboroženih sil ter sil za zaščito in reševanje.

1 NAPREDEK NA OBRAMBNEM PODROČJU

Podobno se je zgodilo v Sloveniji. Marca 2023 je bila sprejeta nova Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040, konec maja pa še Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028. Leta 2023 je bilo za potrebe razvoja, raziskav in inovacij na Ministrstvu za obrambo namenjenih 12,5 milijona evrov, medtem ko je v letu 2024 za to področje namenjenih 23 milijonov evrov (Ministrstvo za obrambo, 2023).

V prvi polovici aprila 2024 je Ministrstvo za obrambo napovedalo delno preoblikovanje strukture in organiziranosti Slovenske vojske (SV). Načrtovano povečanje kadrovskega obsega SV bo vodilo k večjemu obsegu pogodbene rezervne sestave in s tem prostorskega dela SV, ki bo deloval izključno na nacionalnem ozemlju Slovenije. Okrepljeni prostorski del SV bo dopolnjeval manevrski del SV oz. stalno sestavo. Do poletja 2024 bo ustanovljeno Poveljstvo prostorskih sil SV, ki bo brigadne ravni in bo nadziralo ter usmerjalo načrtovani teritorialni poveljstvi ter oba obstoječa teritorialna polka. Hkrati bosta ustanovljena dva nova polka (vsak bo obsegal en jurišni odred četne ravni), nato pa bo v roku enega leta vzpostavljenih še osem novih teritorialnih polkov. V okviru Poveljstva prostorskih sil SV bo ustanovljen še učni center, ki bo deloval izključno na področju krepitve in delovanja prostorske organiziranosti SV. Napovedanim spremembam na področju prostorske organiziranosti SV bo sledila (ponovna) ustanovitev brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe. Ponovno bodo do konca leta 2024 ustanovljeni še inženirski bataljon, bataljon jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe ter enota za nekinetično delovanje bataljonske ravni. Do julija prihodnje leto bo ustanovljena še enota brezpilotnih bojnih letalnih sistemov (Ministrstvo za obrambo 2024a, 2024b).

V drugi polovici aprila 2024 je Vlada Republike Slovenije sprejela še tri temeljne razvojno-usmerjevalne dokumente na obrambnem področju, in sicer Obrambno strategijo, Vojaško strategijo in Strategijo civilne obrambe. Vsi trije dokumenti temeljijo na Resoluciji o strategiji nacionalne varnosti, pri oblikovanju dokumentov pa so upoštevali najnovejše varnostne izzive, s katerimi se sooča tudi Slovenija kot članica EU in Nata (Ministrstvo za obrambo, 2024c).

Obrambna strategija narekuje uresničevanje naslednjih obrambnih ciljev: »odvrniti vojaške in druge grožnje ter tveganja za nacionalno, kolektivno in skupno varnost; obraniti neodvisnost, nedotakljivost in ozemeljsko celovitost države ter interese v okviru kolektivne in skupne obrambe; zagotoviti neprekinjeno delovanje države in družbe«. Za doseganje obrambnih ciljev je pomembna tudi nova Vojaška strategija, ki določa naslednje vojaške strateške cilje: »zagotovljeno kredibilno in uspešno odvrčanje, zaščiteni, zavarovani in obranjeni suverenost, prostorska celovitost in drugi vitalni interesi RS, kredibilno prispevanje in sodelovanje v kolektivni obrambi in medsebojni pomoči, prepoznavno prispevanje k mednarodnemu miru, varnosti in stabilnosti, prispevanje k okrepljeni odpornosti države in družbe.« Vojaška strategija je pomembna tudi zaradi poudarjanja krepitve lastnih vojaških zmogljivosti, ki ima prednost pred naslanjanjem na kolektivno obrambo znotraj atlantskega zavezniška in Evropske unije. Strategija civilne obrambe Republike Slovenije dopolnjuje Vojaško strategijo tako, da v zagotavljanje nacionalne obrambe vključuje civilni del družbe, in sicer »s podporo Slovenski vojski in vojaški obrambi države, ohranjanjem neprekinjenega delovanja oblasti ter gospodarskih in drugih dejavnosti, ki so pomembne za obrambo ter preskrbo, zaščito in preživetje prebivalstva.« (Ministrstvo za obrambo, 2024c)

2 ZNANSTVENI PRISTOP K TRANSFORMACIJI OBOROŽENIH SIL

V preteklosti je bilo v *Sodobnih vojaških izzivih* objavljenih več prispevkov, ki so obravnavali transformacijo oboroženih sil z različnih vidikov: transformacijo pehotnega oddelka, voda in čete (Potočnik, 2020), zmogljivosti (Svete in Jankovič, 2009), vojaške strateške rezerve (Vegič, 2017), mirovnih operacij (Grošelj, 2009; Schmidl, 2009), zveze Nato (Šteiner, 2010, 2017), Slovenske vojske (Šteiner, 2015, 2017), madžarskih oboroženih sil (Padány in Földi, 2018) itn.

V tej številki *Sodobnih vojaških izzivov* objavljamo nove poglede domačih in tujih strokovnjakov na to tematiko.

Prvi prispevek je delo Lawrencea E. Clina z naslovom *Načrtovanje strateškega informacijskega delovanja*. Avtor v prispevku opozarja, da morajo vojaški odločevalci na področju načrtovanja in izvajanja informacijskega delovanja delovati strateško, saj trenutno veliko vojaških odločevalcev meni, da informacijsko delovanje ne sodi na vojaško področje. Hkrati izpostavlja tudi dejstvo, da je informacijsko delovanje tako ofenzivne kot defenzivne narave.

Sledi prispevek Urbana Praprotnika z naslovom *Načelo razlikovanja v kibernetnem prostoru*. Kibernetni prostor vse bolj postaja prizorišče različnih oblik napadov in drugih oblik delovanja. Avtor v prispevku opredeljuje pomen in potrebo uporabe načela razlikovanja pri delovanju v kibernetnem prostoru. To izhaja iz dejstva, da večina kibernetnih dejavnosti poteka na civilni kibernetni infrastrukturi, ki omogoča (normalno) življenje splošnemu prebivalstvu. Posledično je treba uporabljati načela mednarodnega humanitarnega prava za zaščito civilnega prebivalstva, tudi ko gre za delovanje v kibernetnem prostoru.

Guillermo López-Rodríguez in Daniel Montoya-Roldan sta avtorja prispevka *Izzivi in perspektive v urbanem bojevanju: analitični okvir*, v katerem navajata ovire, s katerimi se soočajo sodobne konvencionalne sile med bojnim delovanjem v urbanem okolju. Razsežnost vojaške organiziranosti, uporaba tehnologij za dvojno rabo in vloga civilnega prebivalstva postajajo ključni elementi pri sodobnem urbanem bojevanju. Na podlagi analize dejavnikov avtorja ponudita rešitve za prihodnje urbano bojevanje z uporabo tako kognitivnih kot tudi kinetičnih dejanj.

Prispevek z naslovom *Kumulativni učinki gonil konfliktov v regiji Sahel*, delo Jelene Juvan, analizira različne dejavnike oz. vzroke, ki vplivajo na varnostne razmere v afriški regiji Sahel. Avtorica opredeli, analizira in razvrsti dejavnike v štiri glavne kategorije, nato pa analizira prepletanje teh gonil konflikta. Pri tem se izkaže, da se konflikti širijo ne samo prek meja posameznih držav in regije, ampak tudi v sosednje regije ter celo na druge celine, zaradi česar je Sahel varnostno gledano ena najbolj problematičnih regij na svetu.

Literatura

1. Grošelj, K., 2009. Transformacija sodobnih mirovnih operacij in vloga Slovenije. *Sodobni vojaški izzivi*, 11(1), str. 63–78.
2. Lipovec, F., 2019. Slovenska vojska do leta 2025 in naprej. *Sodobni vojaški izzivi*, 21(1), str. 5–34.
3. Ministrstvo za obrambo, 2023. Ključni dosežki na Ministrstvu za obrambo v času prvega leta 15. Vlade Republike Slovenije, Gov.si. <https://www.gov.si/novice/2023-06-01-kljucni-dosezki-na-ministrstvu-za-obrambo-v-casu-prvega-leta-15-vlade-republike-slovenije/>, 5. 5 2024.
4. Ministrstvo za obrambo, 2024a. Slovenska vojska bo letos in prihodnje leto delno preoblikovala svojo strukturo in organiziranost, Gov.si. <https://www.gov.si/novice/2024-04-10-slovenska-vojska-bo-letos-in-prihodnje-leto-delno-preoblikovala-svojo-strukturo-in-organiziranost/>, 5. 5 2024.
5. Ministrstvo za obrambo, 2024b. Letalstvo Slovenske vojske se je preoblikovalo, Gov.si. <https://www.gov.si/novice/2024-05-09-letalstvo-slovenske-vojske-se-je-preoblikovalo/>, 5. 5 2024.
6. Ministrstvo za obrambo, 2024c. Vlada sprejela tri temeljne razvojno-usmerjevalne dokumente države na obrambnem področju, Gov.si. <https://www.gov.si/novice/2024-04-24-vlada-sprejela-tri-temeljne-razvojno-usmerjevalne-dokumente-drzave-na-obrambnem-podrocju/>, 5. 5 2024.
7. Padányi, J., in Földi, L., 2018. Modernizacija v madžarski vojski. *Sodobni vojaški izzivi*, 20(3), str. 49–62.
8. Potočnik, V., 2020. The changed character of war and the transformation of infantry squad, platoon and company. *Sodobni vojaški izzivi* 22(3), str. 45–66.
9. Schmidl, E. A., 2009. Razvoj mirovnih operacij oziroma operacij v podporo miru - pregled. *Sodobni vojaški izzivi*, 11(1), str. 79–97.
10. Svete, U., in Jankovič, Z., 2009. Izkušnje Republike Slovenije pri uvajanju zmogljivosti omrežnega delovanja. *Sodobni vojaški izzivi*, 11(3), str. 135–157.
11. Šteiner, A., 2009. Čas je za transformacijo. *Sodobni vojaški izzivi*, 11(3), str. 117–134.
12. Šteiner, A., 2010. Med tranzicijo in transformacijo. *Sodobni vojaški izzivi*, 12(2), str. 93–109.
13. Šteiner, A., 2015. Za boljše razumevanje transformacijske paradigme in transformacije oboroženih sil. *Sodobni vojaški izzivi*, 17(2), str. 13–34.
14. Šteiner, A., 2017. Prispevki za analizo izzivov in prihodnjega razvoja ter obsega vojske v Sloveniji. *Sodobni vojaški izzivi*, 19(4), str. 35–52.
15. Vegič, V., 2017. Vojška strateška rezerva in transformacija sodobnih oboroženih sil. *Sodobni vojaški izzivi*, 19(4), str. 53–71.

email: klemen.kocjancic@mors.si

ORCID: 0000-0001-5206-6405

Klemen Kocjančič

DOI: 10.2478/cmc-2024-0009

EDITORIAL

TRANSFORMATION OF THE ARMED FORCES

Introduction After the end of the Cold War, when the Warsaw Pact was abolished and consequently the Soviet Union collapsed, the Atlantic Alliance lost its main adversary. As a result, European countries in particular started to cut their defence budgets, which affected the size, weapons and capabilities of their armed forces.

It was not until the terrorist attacks on the U.S. on 11 September 2011 and the (US-led) global war on terror that the trend of military capability cuts slightly changed. However, strategically, the Europe's ability for (self) defence has not changed. Even the armed conflicts in the Middle East and the Caucasus, as well as the Russian occupation of Crimea and Donbas, have not changed the minds of European politicians and economists that military capabilities - not only armed forces, but also military industry - need to be strengthened.

The new Russian 2022 invasion of Ukraine opened the eyes of politicians, who substantially increased defence budgets, which in turn translated into increased purchases of weapon systems and military equipment, increased staffing levels, increased investment in military and dual-use industries, as well as other measures to transform the armed forces and protection and rescue forces.

1 PROGRESS IN THE FIELD OF DEFENCE

The same has happened in Slovenia. In March 2023, the new Resolution on the Long-Term Programme for the Development and Equipment of the Slovenian Armed Forces until 2040, was adopted, and at the end of May, the Medium-Term Defence Programme of the Republic of Slovenia 2023-2028 was adopted. In 2023, €12.5 million was earmarked for the needs of development, research and innovation in the Ministry of Defence, while €23 million is earmarked in 2024 (Ministry of Defence, 2023).

In the first half of April 2024, the Ministry of Defence announced a partial transformation of the structure and organization of the Slovenian Armed Forces (SAF). The planned increase in SAF manpower will lead to a larger volume of contracted reserve personnel and thus the territorial segment of the SAF that will operate exclusively on the national territory of Slovenia. The reinforced territorial component of the SAF will thereby complement the manoeuvre component of the SAF, i.e. the active component. Consequently, by the summer of 2024, an SAF Territorial Forces Command will be established at brigade level to oversee the planned territorial commands and the two existing territorial regiments. Two new regiments (each comprising one company-level detachment) will be established at the same time, followed by eight new territorial regiments within one year. A training centre will also be established within the SAF Territorial Forces Command, which will work exclusively in the field of strengthening and functioning of the SAF spatial organisation. In addition to the announced changes in the field of the SAF spatial organisation, the (re)establishment of the Aviation and Air Defence Brigade followed. By the end of 2024, the Engineer Battalion and the Nuclear, Radiological, Chemical and Biological Defence Battalion, as well as the Non-Kinetic Battalion Level Unit will be re-established. By next July, an unmanned combat air systems unit will be established (Ministry of Defence 2024a, 2024b).

In the second half of April 2024, the Government of the Republic of Slovenia adopted another three more fundamental development-orientation documents in the field of defence, namely the Defence Strategy, the Military Strategy and the Civil Defence Strategy. All three documents are based on the Resolution on the National Security Strategy, and have also taken into account the latest security challenges facing Slovenia as a member of the EU and NATO.

The Defence Strategy dictates the pursuit of the following defence objectives: “to deter military and other threats and risks to national, collective and common security; to defend the independence, integrity and territorial integrity of the state and its interests in the framework of collective and common defence; to ensure the continuity of the functioning of the state and society”. The new Military Strategy is also relevant to the achievement of defence objectives, and sets out the following military strategic objectives: “credible and effective deterrence assured; sovereignty, spatial integrity and other vital interests of the Republic of Slovenia protected, secured and defended; credible contribution to and participation in collective defence and mutual assistance; visible contribution to international peace, security and stability; contribution to enhanced resilience of the state and society”. The importance of the Military Strategy also lies in the emphasis on strengthening our own military capabilities and only then relying on collective defence within the Atlantic Alliance and the European Union. The Civil Defence Strategy of the Republic of Slovenia complements the Military Strategy by involving the civilian part of society in the provision of national defence, namely “by supporting the Slovenian Armed Forces and the military defence of the country, maintaining the continuity of the functioning of the authorities, and economic and other activities important for the defence and the supply, protection and survival of the population.” (Ministry of Defence, 2024c)

2 THE SCIENTIFIC APPROACH TO THE TRANSFORMATION OF THE ARMED FORCES

In the past, *Contemporary Military Challenges* has published several articles addressing the transformation of the armed forces from different perspectives: infantry squad, platoon and company transformation (Potočnik, 2020), capability transformation (Svete and Jankovič, 2009), military strategic reserve transformation (Vegič, 2017), peacekeeping transformation (Grošelj, 2009; Schmidl, 2009), on the transformation of NATO (Šteiner, 2010, 2017), on the transformation of the Slovenian Armed Forces (Šteiner, 2015, 2017) and the Hungarian Armed Forces (Padány and Földi, 2018), etc.

In this issue of *Contemporary Military Challenges*, we are publishing new perspectives on this topic from national and international experts.

The first contribution is by **Lawrence E. Cline** and is entitled *Planning for Strategic Information Operations*. In the paper, the author points out that military decision-makers need to act strategically in the planning and execution of information operations, as many military decision-makers currently consider information operations to be outside the military domain. At the same time, it also highlights the fact that information operations are both offensive and defensive in nature.

This is followed by a contribution by **Urban Praprotnik** entitled *The Principle of Distinction in Cyber Warfare*. Cyberspace is increasingly becoming the scene of various forms of attacks and other forms of action. In his paper, the author defines the importance and necessity of applying the principle of distinction when it comes to acting in cyberspace. This is because most cyber activities take place on civilian cyber infrastructure that enables (normal) life for the general population. Consequently, the principles of international humanitarian law must be applied to protect civilians also when it comes to operating in cyberspace.

Guillermo López-Rodríguez and **Daniel Montoya-Roldan** have written a paper entitled *Challenges and Prospects in Urban Warfare: An Analytical Framework*, which outlines the obstacles faced by modern conventional forces when fighting in urban environments. The dimension of military organisation, the use of dual-use technologies and the role of the civilian population are becoming key elements in modern urban warfare. Based on an analysis of the factors, the authors offer solutions for future urban warfare using both cognitive and kinetic actions.

Jelena Juvan's paper, *The Cumulative Effects of Conflict Drivers in the Sahel Region*, provides an analysis of different factors or causes that influence the security situation in the Sahel region of Africa. The author defines, analyses and classifies the factors into four main categories, and then analyses the interplay between these drivers of conflict. In doing so, it turns out that conflicts spread not only across national and regional borders, but also to neighbouring regions as well as to other

continents, making the Sahel one of the most problematic regions in the world in terms of security.

References

1. Grošelj, K., 2009. Transformation of contemporary peacekeeping operations and the role of Slovenia. *Contemporary Military Challenges*, 11(1), pp 63–78.
2. Lipovec, F., 2019. Slovenian Armed Forces up to 2025 and beyond. *Contemporary Military Challenges*, 21(1), pp 15–34.
3. Ministry of Defence, 2023. Ključni dosežki na Ministrstvu za obrambo v času prvega leta 15. Vlade Republike Slovenije [Key achievements of the Ministry of Defence during the first year of the 15th Government of the Republic of Slovenia], Gov.si. Available at: <https://www.gov.si/novice/2023-06-01-kljucni-dosezki-na-ministrstvu-za-obrambo-v-casu-prvega-leta-15-vlade-republike-slovenije/> (Accessed: 5 May 2024).
4. Ministry of Defence, 2024a. Slovenska vojska bo letos in prihodnje leto delno preoblikovala svojo strukturo in organiziranost [The Slovenian Armed Forces will partially reorganise its structure and organisation this year and next], Gov.si. Available at: <https://www.gov.si/novice/2024-04-10-slovenska-vojska-bo-letos-in-prihodnje-leto-delno-preoblikovala-svojo-strukturo-in-organiziranost/> (Accessed: 5 May 2024).
5. Ministry of Defence, 2024b. Letalstvo Slovenske vojske se je preoblikovalo [The Aviation of the Slovenian Armed Forces has transformed], Gov.si. Available at: <https://www.gov.si/novice/2024-05-09-letalstvo-slovenske-vojske-se-je-preoblikovalo/> (Accessed: 5 May 2024).
6. Ministry of Defence, 2024c. Vlada sprejela tri temeljne razvojno-usmerjevalne dokumente države na obrambnem področju [The Government adopts three key national defence development and orientation documents], Gov.si. Available at: <https://www.gov.si/novice/2024-04-24-vlada-sprejela-tri-temeljne-razvojno-usmerjevalne-dokumente-drzave-na-obrambnem-podrocju/> (Accessed: 5 May 2024).
7. Padányi, J., and Földi, L., 2018. Modernisation within the Hungarian Defence Forces. *Contemporary Military Challenges*, 20(3), pp 49–62.
8. Potočnik, V., 2020. The changed character of war and the transformation of infantry squad, platoon and company. *Contemporary Military Challenges* 22(3), pp 45–66.
9. Schmidl, E. A., 2009. Transformation of Contemporary Peacekeeping Operations and the Role of Slovenia. *Contemporary Military Challenges*, 11(1), pp 79–97.
10. Svete, U., and Jankovič, Z., 2009. Experience of the Republic of Slovenia in the Introduction of the Network Operation Capabilities. *Contemporary Military Challenges*, 11(3), pp 135–157.
11. Šteiner, A., 2009. It is time for transformation. *Contemporary Military Challenges*, 11(3), pp 117–134.
12. Šteiner, A., 2010. Between transition and transformation. *Contemporary Military Challenges*, 12(2), pp 93–109.
13. Šteiner, A., 2015. For better understanding of transformational paradigm and transformation of armed forces. *Contemporary Military Challenges*, 17(2), pp 13–34.
14. Šteiner, A., 2017. Prispevki za analizo izzivov in prihodnjega razvoja ter obsega vojske v Sloveniji. *Contemporary Military Challenges*, 19(4), pp 35–52.
15. Vegič, V., 2017. Vojaška strateška rezerva in transformacija sodobnih oboroženih sil. *Contemporary Military Challenges*, 19(4), pp 53–71.

email: klemen.kocjancic@mors.si

ORCID: 0000-0001-5206-6405